

Charakteristika vzdělávacího programu mateřské školy

- **Motto školy:**

„Dítka nejdražší Boží dar a klenot
nejpilnějšího opatrování hodny jsou „
Jan Amos Komenský

- **Celoroční téma:**

„Se sluníčkem celý rok“

Filozofie mateřské školy:

Naším cílem je aby se v MŠ cítili dobře všichni zúčastnění. Pro děti se snažíme vytvářet přátelské prostředí, aby každé dítě pocítovalo svoji jedinečnost, bezpečí, jistotu, lásku. Respektujeme rodinu, jako nejdůležitější základ výchovy dítěte a navazujeme na ni.

Je postavená na týmové práci zaměstnanců, kteří vytvářejí prostředí vzájemné důvěry, komunikace a spolupráce,

podporují sebedůvěru dětí, dávají jim pocit bezpečí a lásky, vytvářejí pohodu pro všechny zúčastněné.

Usilujeme o osobnostní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti v úzké spolupráci s rodinou dítěte.

Respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti nesmělé, posilujeme sebevědomí dítěte, podporujeme u

děti iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii. Vycházíme ze znalostí dětí jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace.

Respektujeme právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti – kdy dítě má právo být pouze pozorovatelem.

Rozvíjíme pohybové schopnosti a zdokonalujeme pohybové dovednosti a celkovou tělesnou zdatnost dětí, vytváříme návyk správného držení těla v průběhu celého dne.

Klademe velký důraz na spolupráci a partnerství s rodiči dětí a s přáteli školy.

Naším nejdůležitějším výchovným prostředkem je HRA. Držíme se rčení: „Kdo si hraje, nezlobí“.

Hra je dominantní činností, základní psychickou potřebou dítěte v tomto věku. Hra má smysl sama o sobě, je pro dítě symbolickou činností, náhradou za zkušenost. Umožňuje vyzkoušet si některé způsoby chování a prožívání, vyzkoušet si odpovídající roli, kterou ve hře přejímá. Velký důraz klademe na dostatek hrové aktivity.

Hru využíváme také jako diagnostický prostředek. Její analýza umožňuje posoudit úroveň rozvoje osobnosti dítěte, je ukazatelem vývojových a individuálních zvláštností týkající se vztahů, postojů zájmu dítěte.

Dalším neodmyslitelným prostředkem naší práce je POHÁDKA.

Naslouchání pohádkám má podobný citový význam jako hra. Může se při ní hravou formou vyrovnávat se svými strachy a konflikty, které jsou v pohádce promítnuty. Pohádka vyhovuje svou primitivností, rozdělením na dobré a špatné, což odpovídá dětskému zjednodušenému, černobílému obrazu skutečnosti. Právě hru a pohádku jsme si vybrali jako hlavní pilíře k naší výchovně-vzdělávací práci.

Naším cílem je, aby mateřskou školu opouštěly děti fyzicky i psychicky zdatné a odolné, s jedinečnou osobností, schopné tvořivě přemýšlet i jednat, děti samostatné a zodpovědné, zdravě sebevědomé, schopné se přiměřeně prosadit, ochotné přizpůsobit se a naopak tolerovat odlišnosti druhých, schopné pomáhat, když je to třeba, děti ochotné nejen přijímat, ale i dávat a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Snažíme se o to, aby na konci předškolního období bylo dítě co nejlépe dle svých možností připraveno na úspěšný přechod do základní školy, a tím, i na další životní roli a etapu.

Specifikou naší mateřské školy je:

- věnování náležitě pozornosti mateřskému jazyku, a před čtenářské pregramotnosti dětí.
- individuální i skupinová logopedická intervence
hravou formou učíme dítě ovládat mluvidla a procvičovat paměť. Rozvíjíme u dítěte smysl pro rytmus, představivost, slovní zásobu, fonemický sluch, grafomotoriku a komunikační dovednosti.
- **posilování lásky k hudbě a hudebnímu umění, rozvíjení hudebních dovedností, aktivit a činností**
- **seznamování se s hrou na zobcovou flétnu v rámci výchovného programu školy**
- **cíleně připravovat nejstarší děti do základní školy - využíváme METODU DOBRÉHO STARTU (dále jen MDS) - Marta Bogdanowicz, Jana Swierkoszová. (Kasimo, Ostrava –Svinov 1998)**

Formy a metody vzdělávání

- vzdělávání dětí přizpůsobujeme jejich vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám
- pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí
- využíváme metod prožitkového a kooperačního učení, přímých zážitků dětí
- využíváme experimentů a pokusů
- využíváme formy a metody dramatické výchovy
- didaktický styl vzdělávání zakládáme na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte

6. Vzdělávací obsah

Náš program výchovně-vzdělávací práce s názvem „ **Se sluníčkem celý rok**“ vychází z předškolní výchovy orientované na osobnost dítěte. Je koncipován jako otevřený dokument s možností různých dodatečných úprav, vkládání příloh. Délka a náplň jednotlivých podtémat je přizpůsobena věku dětí, jejich zájmům a potřebám a slouží kolektivu. Jednotlivé tematické části jsou z hlediska časového rozložení otevřené, flexibilní, s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky.

Tematické celky jsou variabilní, učitelky mohou kdykoliv reagovat na konkrétní situaci a zájem dětí, vybrat si cíle napříč integrovanými bloky a vracet se k nesplněným cílům.

Vzdělávací nabídka představuje soubor praktických i intelektových činností vhodných k naplňování cílů a k dosahování výstupů. Budeme nabízet činnosti mnohostranné, maximálně pestré na úrovni odpovídající konkrétním možnostem a potřebám dětí.

Východiskem pro jeho zpracování byl „Rámcový program pro předškolní vzdělávání“ v platném znění.

ŠVP směřujeme k rámcovým cílům RVP PV:

1. Rozvoj dítěte a jeho učení a poznání:

- podporovat u dětí schopnost chápat svět okolo nás, jejich zájem o to, být jeho součástí s možností vlastní účasti na dění
- povzbuzovat je k chuti učit se a radosti z poznávání nového, k porozumění věcem, jevům a změnám, ke schopnosti vyrovnat se s nimi a umění přizpůsobit se
- dát dětem možnost k přemýšlení, rozvíjet jejich fantazii, zájmy, nadání, schopnosti a dovednosti jak po stránce tělesné, tak duševní
- rozvíjet řeč dítěte a schopnost komunikovat s vrstevníky i dospělými

2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost:

- rozvíjet děti po stránce citové a mravní, položit základy sociálního cítění a solidarity
- vést děti k osvojení si hodnot spojených s životním prostředím, zdravím a životem vůbec, k tomu, aby si vážily sebe i ostatních lidí
- seznamovat děti v rámci jejich možností s tradicemi, kulturou a historií země, ve které žijí, rozvíjet schopnost estetického vnímání

3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost, působící na své okolí:

- učit děti poznávat sám sebe, své možnosti a schopnosti, rozvíjet jejich sebedůvěru a sebevědomí
- vést děti k toleranci ke druhým a schopnosti spolupracovat
- podporovat v dětech poznání, že mohou jednat samostatně a svobodně, ale za to, co udělají, také musí nést odpovědnost

Tyto cíle směřujeme k utváření základů klíčových kompetencí.

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnostní a občanské

- **Vzdělání věkové skupiny 2,5 – 3 letých dětí**

Dítě směřujeme k získání vědomostí a dovedností v jednotlivých vzdělávacích oblastech s přihlédnutím k jeho věkovým a individuálním zvláštnostem.

1. Oblast biologická - dítě a jeho tělo Lidské tělo a aktivní pohyb

- Vést děti ke koordinované chůzi a běhu
- Orientovat se v prostoru, překonávat nízké překážky
- Učit se pohybovat ve skupině dětí
- Pojmenovávat jednotlivé části těla, sebezpoznaní
- Rozpoznávat své smysly
- Zvládat procházky s ostatními dětmi, jít ve skupině za ruku

Sebeobsluha

- Dokázat se aktivně podílet na oblékání, obouvání, vyvíjet snahu.
- Zvládnout pustit si vodu, mýdlo, umýt si ruce a osušit se do ručníku.
- Samostatně používat WC
- Dokázat samo držet chleba, jíst pomocí lžice, napít se z hrnečku
- Udržovat čistotu při jídle, neodbíhat od stolu
- Přijímat přiměřené množství jídla, ochutnat i jídlo pro něj neznámé

Bezpečnost a ochrana zdraví

- Tolerovat a respektovat autoritu
- Dodržovat základní pravidla bezpečnosti chování ve školce
- Dokázat se chovat v dopravním prostředku
- Respektovat skupinu dětí, dokázat se podřídít

2. Oblast psychologická – dítě a jeho psychika

Poznávání

- Poznávat a pojmenovat věci ve svém okolí
- Seznámit se s činnostmi, které se střídají v MŠ
- Seznámit se s novými hračkami a předměty a s pravidly, jak s těmito věcmi bezpečně zacházet.
- Neničit věci a hračky.
- Pojmenovat své kamarády a dospělé, které s ním ve školce tráví čas

Sebepojetí

- Začít si uvědomovat své „já“
- Učit se rozpoznávat své potřeby a umět je vyjádřit

3. Oblast interpersonální – dítě a ten druhý

Respekt a tolerance

- Respektovat dospělou osobu jako autoritu, podřídít své chování skupině
- Zvládat úklid hraček
- Dokázat si na přiměřenou dobu sednout s kolektivem dětí, podřídít se při jednoduché hře, nevynucovat si hračku neadekvátním způsobem
- Dokázat poprosit a poděkovat, přivítat se a rozloučit

Komunikace

- Dokázat se domluvit, říct si co potřebuje, snažit se pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- Dokázat naslouchat, porozumět ostatním, nechat si poradit

4. Oblast sociálně-kulturní – dítě a společnost

Rodina a domov

- Respektovat rodiče, znát jména rodičů, sourozenců
- Posilovat pozitivní vztah ke své rodině
- Vést k vyprávění zážitků z rodiny

Mateřská škola

- Chápat MŠ jako místo, kde mu bude dobře a může zde uspokojovat své potřeby ve společnosti ostatních dětí, chápat kolektiv jako výhodu
- Přijmout pomoc starších dětí

Obec a Země

- Poznávat místo kde bydlí a jeho okolí

5. Oblast environmentální - dítě a svět

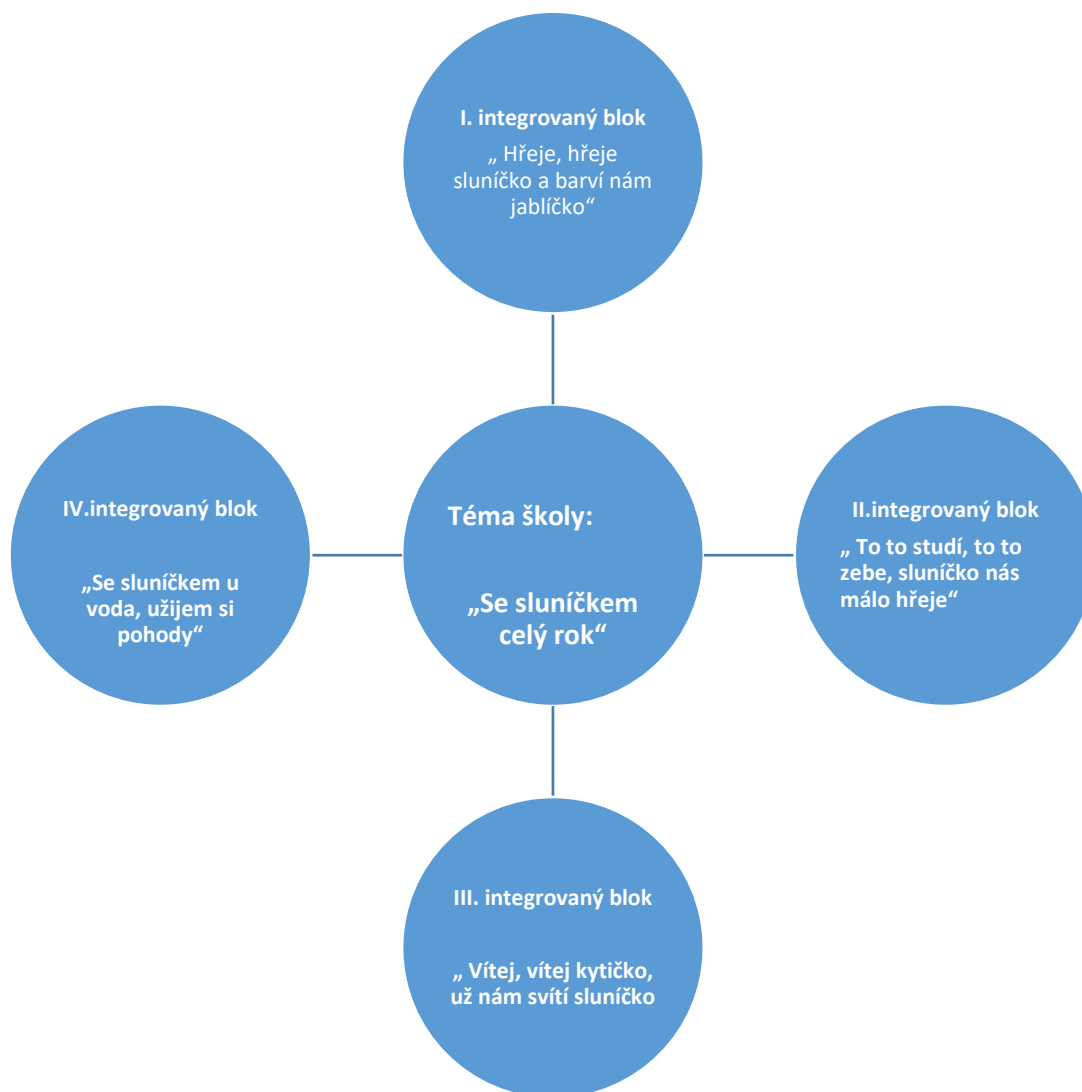
- Vést k pochopení souvislostí mezi příčinou a následkem ve vztahu ke svému chování (potřeba dodržovat bezpečnost, domluvená pravidla, respektovat, co se ve školce nedělá)
- Vést k chápání pravidel chování
- Dokázat respektovat jiná pravidla než doma

Struktura výchovně-vzdělávacího programu školy

- **Náš výchovně - vzdělávací program vychází z Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v platném znění (dále jen RVP PV), je rozložen do 4 částí – integrovaných bloků a vychází z přirozené životní logiky **Jedním z hlavních záměrů je uvědomovat si postupně jaro, léto, podzim, zimu jako jedno ze čtyř ročních období, které jsou součástí jednoho celku – ROKU.****
- Vzdělávací nabídka se odvíjí od sledu ročních období, tradičních lidových oslav a svátků, školních slavností, využívá lidovou slovesnost v hudbě a pohybu, rozvíjí estetické vnímání a prožívání, zaměřuje se na poznávání a objevování živé i neživé přírody a její ochranu. Vytváří povědomí o vlastní souvazečnosti s přírodou, ke schopnosti vážit si darů přírody a života ve všech jeho formách a podobách.
- Časovou délku jednotlivých témat a jejich tematických částí určuje aktuální dění a zájem dětí, zpravidla trvají přibližně 4 týdny. Integrované bloky jsou dostatečně široké a vycházejí z přirozeného života kolem nás.
- Vzdělávací nabídku tvoříme tak, aby byla pro děti zajímavá a radostná. Aby je podněcovala k aktivitě a zvědavosti, probouzela v nich tvořivost a fantazii. Snažíme se o maximální rozvoj osobnosti dítěte ve všech směrech dle jeho možností.
- S konkrétními výstupy pracujeme na úrovni třídních vzdělávacích programů, dále jen TVP.
- Začínáme podzimem, protože tímto ročním obdobím začíná také nový školní rok.
- Jednotlivý integrovaný blok nese název a „zhmotnění“ v podobě sluníčka, které charakterizuje dané roční období a tím ho přibližuje dětskému chápání.
- Průběhem celého vzdělávání dětí provází motivační maňásek dle názvu jednotlivé třídy, pro mladší děti „kocourek“ a pro starší děti „tygřík“ a velký obrázkový formát měsíce a ročního období vyvěšeného na nástěnce ve třídě (září, říjen...)
- Každý integrovaný blok je rozpracován do témat a jejich tematických částí, které si učitelky rozpracovávají do TVP. Délka a náplň jednotlivých témat je přizpůsobena věku dětí, jejich zájmům a potřebám. Témata jsou daná závazně pro obě třídy ve ŠVP společně s rámcovými pedagogickými záměry a dílčími cíli, které jsou rozpracovány do výchovně -vzdělávacích oblastí dle RVP PV .
- Konkrétní nabídka vzdělávacích činností, her a pohybových aktivit je rozpracována v daných tématech a v jejich tematických částech, které jsou podrobně rozpracovány v třídních vzdělávacích programech školy (dále jen TVP), které jsou neformální a jsou přílohou ŠVP PV.

- Učitelkám je ponechán prostor pro vlastní realizaci výchovně- vzdělávací práci, k uplatňování vlastních metod, forem a postupů a pro tvůrčí práci s dětmi.
- ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a s různými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

Základní schéma ŠVP PV

Témata integrovaných bloků

